

journalført 19.2.16
15/1419

Norges Miljøvernforbund
Postboks 593
5806 BERGEN

Bergen, 18.02.2016

Fylkesmannen i Hordaland
Meland Kommune
v/Anne-Lise Næs Olsen

Høringsuttalelse flytting av Blom fiskeoppdrett fra Laksevika til Trollholet

Norges Miljøvernforbund ser det som meget alvorlig at Blom fiskeoppdrett vil utvide biomassen med over det dobbelte, til 3600 tonn, sammenlignet med eksisterende produksjon på 1560 t i Laksevika. Det handler ikke om en flytting, men en nybygging av et monsteroppdrettsanlegg.

Blom Fiskeoppdrett må dokumentere at en nybygging og øket biomasse ikke fører til økt forurensing av naturmiljøet i sjø, eller fører til øket fare for spredning av sykdom til villfisk og andre arter.

Dette er ikke tilstrekkelig dokumentert i KU utført av Akvator.

Øket forurensing og øket belastning på villaks

Et anlegg som dobles i biomasse, vil også forurense dobbelt så mye.

Et anlegg på 90 dekar (Ca.15 fotballbaner i utstrekning) vil utgjøre en større barriere for utvandrende smolt fra vill-laks Vosso-laksen, Nesttunvassdraget, Steinsvikselven (Sjø-ørret) og andre ørret og lakseførende elver i Bergen/Os/Samnanger. Smolt vil være mer utsatt for ulike smittekilder fra det store anlegget hvis det ligger åpent i sjøen.

Trussel mot biologisk mangfold

Det utvidede anlegget vil produsere mer lakselus, kreve mer lusegift, som igjen dreper omkringliggende skalldyr og plankton flerem omkring anleggene. Spesielt skalldyr som kreps, krabbe og hummer er utsatt for utryddelse under og i nærheten av det åpne oppdrettsanlegget. I snitt 10,2 tonn vill fisk vil til enhver tid beite på overskuddsfor fra anlegg i denne størrelsesorden. De vil også være mulige predatorer for sulten laksesmolt på utvandring ut Herdlefjorden.

Utvidelse må kreve lukket anlegg

Miljøvernforbundet krever at en ny konsesjon med utvidelse til 3600 tonn må kreve **fullstendig lukket anlegg**, med oppdrettsfisken fysisk separert fra omgivelsene, vannforsyning fra minst 30 m dyp for å unngå lakselus, og fjerning av avføring og forrester, med behandling på land, (kompostering).

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01

Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Konsesjonen må uansett størrelse kreve **lukket avlusing i brønnbåt**, med frakting av behandlingsvannet til land og påfølgende destruering. Det må ikke gis tilgang til dumping av lusegiften i sjøen.

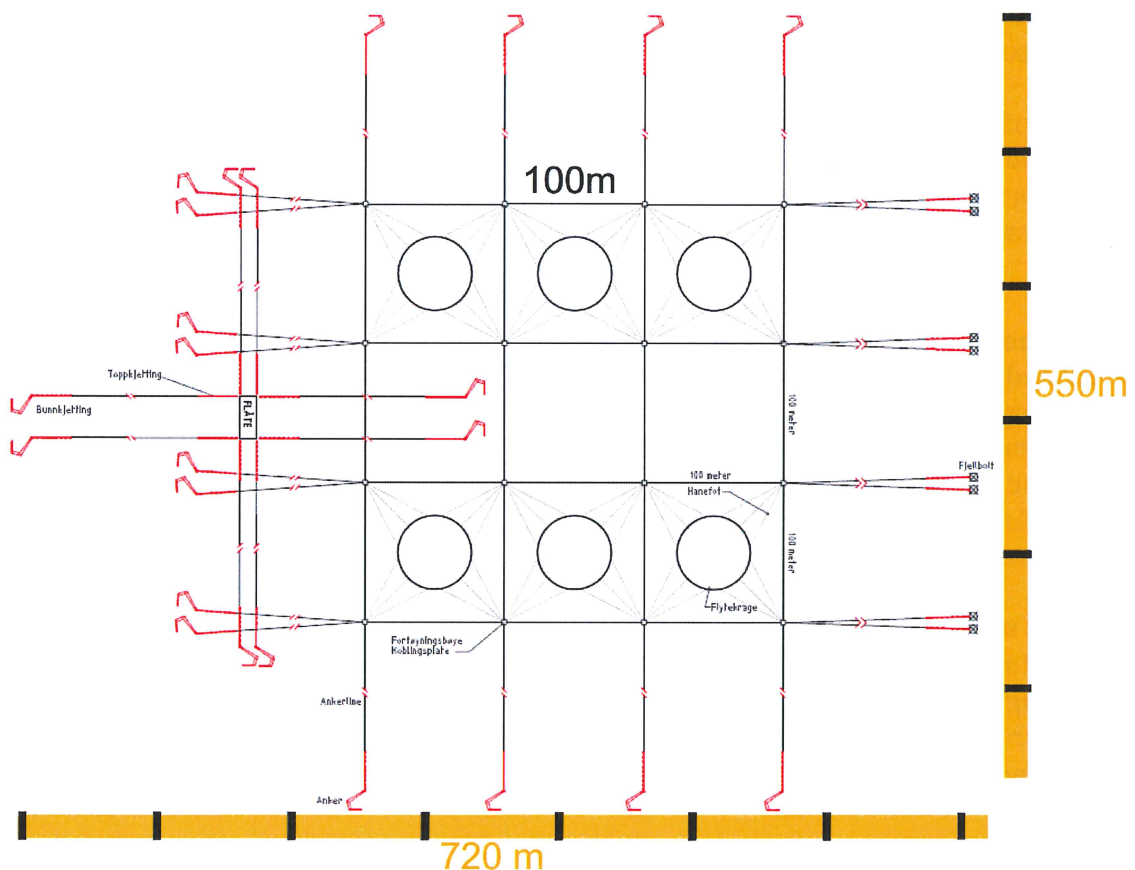
Lukket anlegg gir bærekraftig syklus

Vi ser at nitrogen er en ressurs som stadig blir mangelvare, derfor ser vi det som en ressurs dersom avfallet kan bli tatt på land for videreføring. Dette er en mer bærekraftig forvaltning av næringsstoffer i den biologiske næringskjeden som fiskeoppdrett må bli en del av.

Et anlegg på 3600 tonn vil gi like mye gjødsel som 80 000 stk slaktegriser på 90 kg. Dersom all denne gjødselen vil gå urensset i sjøen, utgjør dette en stor forurensning. Biomassen fra dette anlegget vil utgjøre ca. 1,5 kg biomasse pr. innbygger i Bergen.

Hinder for trafikken

KU vurderer ikke hindre for sjøtrafikken grunnet oppankring av det store anlegget i Trollholet. Hver ring vil i følge adm. dir Øyvind Blom være på 160m i omkrets, og ankres opp i en firkant på 100 x 100m. En oppankring vil strekke seg 550 x 720m totalt, og det betyr at det medfører risiko å fiske eller ankre opp 100-300 m unna anlegget. Således legger anlegget beslag på 396 000 m² i sjøen. (Se illustrasjon under)

NB: Konsekvensutredningen inneholder feil ang. størrelsen på de 6 plastringene:

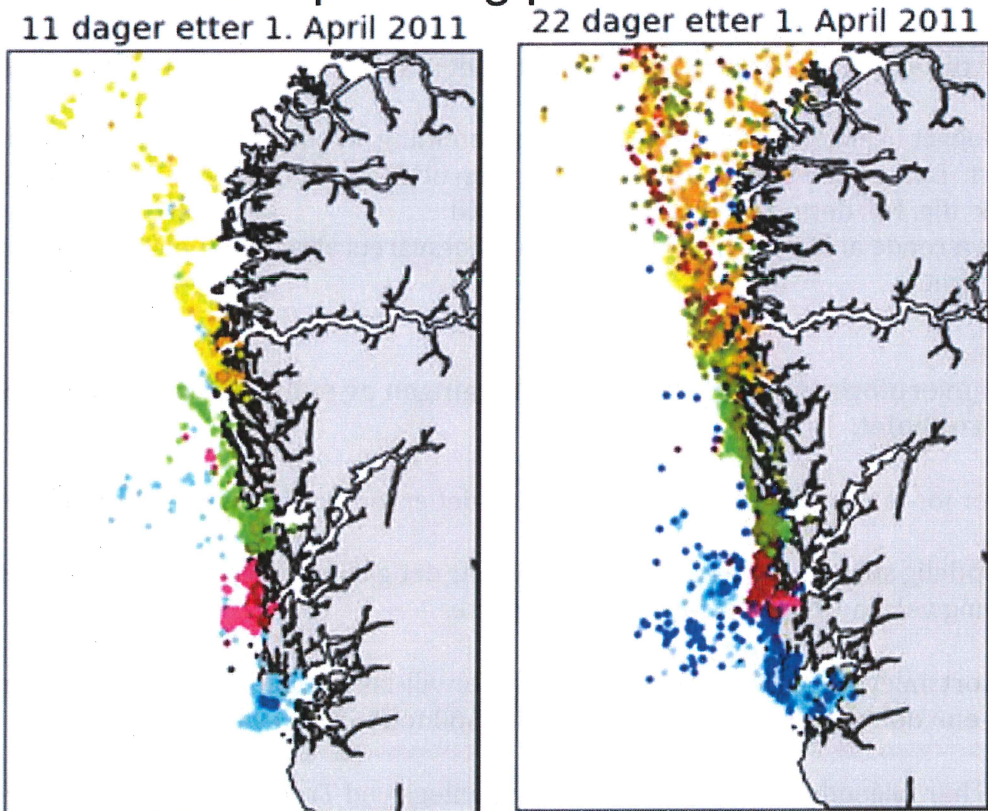
Fra KU Akvator: «Det nye anlegget vil bestå av 6 plastringar (Ø-160 metringar)» Vår kommentar: Ø står teknisk sett for diameter, det betyr at anlegget blir nesten tre ganger større enn tegningen tilsier.

Hvis dette tallet kommer opp i søknaden med benevnelsen Ø-160m, må konsesjonssøknaden avslås kontant, ellers kan Blom kunne snike til seg større areal enn planlagt. Ankringsplan og konsekvenser er ikke fullstendig utredet i KU som foreligger. NB: Pr. I dag er de største oppdrettsanleggene 160 m diameter på merdene. Det kan bety en tredobling i areal i forhold til tegningen (fig. 2 i KU).

Færre og større lokaliteter bedrer ikke spredning av lakselus.

KU argumenterer med at ved en endring av lokalitetsstrukturen ved produsere på større lokaliteter med større avstand vil være gunstig når det gjelder smittespredning mellom anleggene. Det viser seg at lakselus sprer seg og formerer seg meget langt i løpet av noen uker, så en flytting på 3,4 km er ikke vesentlig for å hindre spredning av lakselus.

Lakselusas spredning på Vestlandet

Kilde: Havforskningsinstituttet

Lakselusen kan spre seg opp til 100 km, og normalt en ti-talls km. Det betyr at en flytting på 3,4 km er marginalt, og betyr ingen ting for spredningsrisiko mellom oppdrettsanleggene.

Se animasjon om lakselusens spredningsmønster på Vestlandet:

<https://youtu.be/8fGVH0XQWdQ>

Større merder gir:

- Økt volum
- Økt biomasse
- Flere individer
- Større konsekvenser av rømming
- Lavere bæreevne (kg/m³)
- Dårligere oksygenmiljø ved samme fisketetthet
- Større krav til lokalitetsvalg og minimum vannstrøm Ø Operasjonelle utfordringer (funksjonalitet, større utstyr, mer not, notvask, notskift, nottørking, større fortøyning, uttak, sortering, avlusing, medisinbehandling, dødfiskhåndtering, slakt)
- Mindre kontroll
- Økt krav til overvåking
- Smittepress og parasitter
- Økt lokal eutrofiering

Kilde: Havforskningsinstituttet 2009

Arealsituasjon

Blom argumenterer for at det nåværende anlegget ikke er så sikkert for rømming, og at de ikke har lov til å oppgradere mht. størrelse, og at det er en sikkerhetskonflikt med Forsvaret.

Dersom anlegget i Laksevika ikke er sikkert mot rømming, må det stenges og utbedres umiddelbart. Det er ikke et argument for flytting og utvidelse. Et større anlegg gir mer plass for hver fisk iflg. KU, dette er ikke dokumentert i KU.

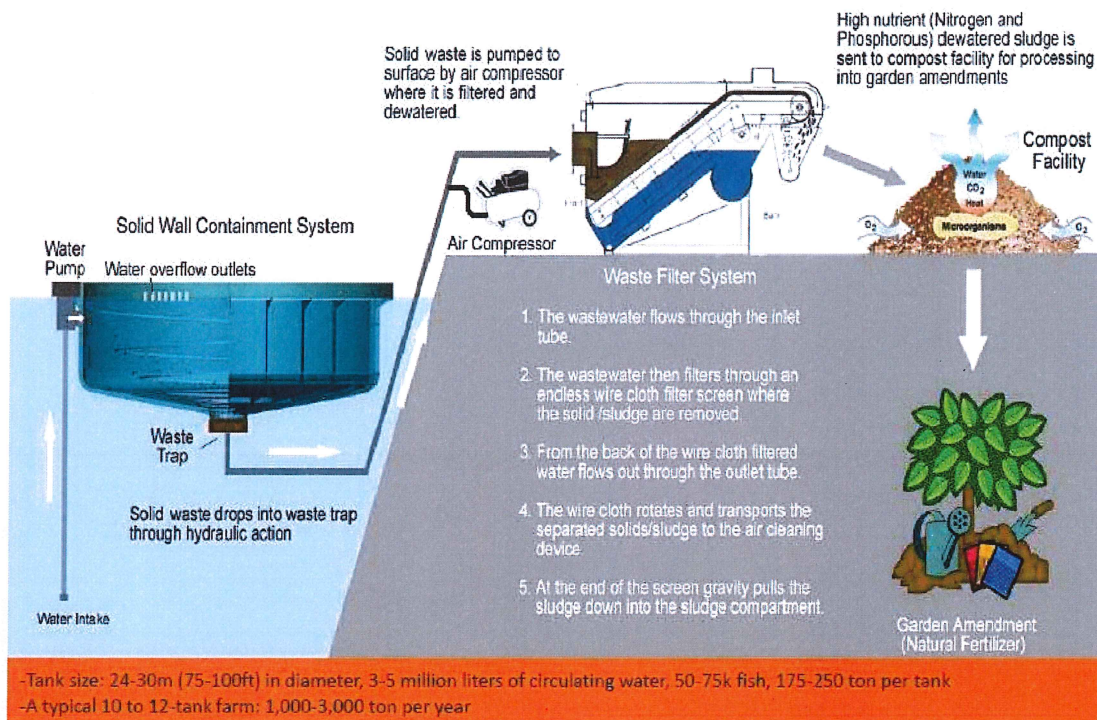
Så lenge nåværende anlegg ikke er i konflikt med Forsvarets aktiviteter, er det ingen grunn til å flytte anlegget.

Konklusjon:

Norges Miljøvernforbund vil IKKE STØTTE byggingen av et nytt monsteranlegg på 3600 tonn ved Trollholet.

- Det er for mange unøyaktigheter i KU til at det er forsvarlig å vurdere prosjektet pr. dato.
En endelig søknad må være mer nøyaktig når det gjelder anleggets fysiske belastning på omgivelsene, dvs. utstrekning og størrelse.
- Et stort anlegg i fjorden vil øke smittefare for vill-laks og annen villfisk, samt forurensning mer enn dobbelt så mye som anlegget på 1560 tonn i Laksevika.
- NMF har følgende konsesjonskrav: Et nytt anlegg ved Trollholet kan kun bygges hvis det blir et **lukket anlegg uten utslipp av lusegift, medisiner og avføring/forrester.**
- NMF mener at Blom ikke kan flytte eksisterende anlegg/biomasse på 1560 tonn før de kan installere et lukket anlegg med kontroll på all forurensning og smitte.
- **En dispensasjon må ikke gis før Blom Fiskeoppdrett har prosjektert et lukket anlegg, uansett størrelse.**
- **Et LUKKET OPPDRETTSANLEGG vil løse miljøbelastningen, hindre utslipp av forrester og avføring, gi bedre fiskehelse og et bedre produkt.**

Teknologien er allerede hyllevare

8

Se TV-reportasje om lukkede anlegg

<http://www.nmf.no/index.aspx?pageId=342&articleId=3394>

Vi ønsker at Meland Kommune og Hordaland Fylkeskommune og Fylkesmannen i Hordaland vurderer å stoppe Blom Fiskeoppdrett sin flytting eller nybygging i påvente av lukkede oppdrettsanlegg med full kontroll på utslipp. **En stenging av oppdrettsanlegget Laksevika er et alternativ før lukkede anlegg er aktuelle.**

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Kurt Oddekav
Leder

Anders Løberg
Saksbehandler

